

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

HAMİDİYE HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ

SAĞLIĞIN DEĞERLENDİRİLMESİ DERSİ KLİNİK UYGULAMA REHBERİ

İstanbul, 2024

İlk Yayın Tarihi	Revizyon No	Revizyon Tarihi	Sayfa No
04.12.2024	-	-	1 / 17

Hazırlayanlar:

Prof. Dr. Merdiye ŐENDİR

Prof. Dr. Sonay GÖKTAŐ

Prof. Dr. Selda RIZALAR

Doç. Dr. Melike DİŐSİZ

Doç. Dr. Demet İNANGİL

Doç. Dr. Burcu AYKANAT GİRGIN

Doç. Dr. Elif DÖNMEZ

Doç. Dr. Elif BÜLBÜL

Dr. Öğr. Üyesi Hacer ÖZEL

Dr. Öğr. Üyesi Derya KILINÇ

Öğr. Gör. Merve MURAT MEHMED ALİ

Arş. Gör. Merve SARITAŐ

Arş. Gör. Aydan YILMAZ

Sevgili öğrencimiz,

Sağlığın Değerlendirilmesi Dersinin amacı, bireyin sağlığının değerlendirilmesine ilişkin bilgi, beceri ve tutum kazandırmaktır. Bu rehber, Sağlığın Değerlendirilmesi Dersi'nin değerlendirilmesine ilişkin bilgi ve formları kapsamaktadır. Klinik uygulamada, fakültemiz öğretim elemanı ve rehber hemşireler size rehberlik edecektir.

1. Sađlđın Değerlendirilmesi Dersinin İşleyişi

Fakóltemiz 1. Sınıf Bahar Yarıyılı mlfredatında yer alan Sađlđın Değerlendirilmesi dersi, haftada 2 saat teorik, 2 saat laboratuvar ve 9 saat klinik/saha uygulamasından (Uygulama Eğitimi) oluşmaktadır.

2. Sađlđın Değerlendirilmesi Dersi Klinik Uygulama Alanlarının Őzelliđi

Dersin uygulaması İstanbul ilinde bulunan Eğitim Araştırma Hastaneleri ve Őehir Hastanelerinde ve/veya koruyucu, tedavi edici ve rehabilite edici sağlık hizmeti veren kurumlarda geręekleřtirilir.

3. Sađlđın Değerlendirilmesi Dersi Klinik Uygulamanın ıktıları

Sađlđın Değerlendirilmesi dersinin bilgi, beceri ve yetkinlik dőzeyinde klinik uygulama Őđrenme ıktıları Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1. Klinik Uygulamanın Bilgi, Beceri ve Yetkinlik Dőzeyinde ıktıları

Hafta	Klinik Uygulamanın Bilgi, Beceri ve Yetkinlik Dőzeyinde ıktıları
1. Hafta	1. Ders hakkında bilgi sahibi olur. 2. Dersin hedeflerini tanımlar. 3. Hemşirelik tanılmasını, amacını ve adımlarını tanımlar. 4. Hemşirelik tanılmasında kullanılan veri kaynaklarını, veri tőrlerini ve veri toplama yöntemlerini açıklar.
2. Hafta	1. Sağlıklı/hasta bireye yapılacak fiziksel muayenenin amacını açıklar. 2. Fiziksel muayene için uygun ortamın önemini tanımlar.
3. Hafta	1. Fiziksel muayenede kullanılacak araç-gereci tanımlar. 2. Fiziksel muayenede kullanılacak uygun araç-gereci belirler.
4. Hafta	1. Ağrıyı değerlendirme yöntemlerini tanımlar. 2. Yaşam bulgularını tanılama adımlarını sıralar.
5. Hafta	1. Deri, saç, tırnak, baş ve gözün tanılama adımlarını sıralar. 2. Deri, saç, tırnak, baş ve gözün fiziksel tanılama becerilerini uygular.
6. Hafta	1. Kulak, burun, ağız, boğaz ve boyunun tanılama adımlarını sıralar. 2. Kulak, burun, ağız, boğaz ve boyunun fiziksel tanılama becerilerini uygular.
7. Hafta	1. Kalp ve periferel damarların yeri ve yapısını tanımlar. 2. Kalp ve periferel damarların fiziksel tanılama becerilerini uygular.
8. Hafta	Ara Sınav Haftası
9. Hafta	1. Solunum sistemi, meme ve aksillanın tanılama adımlarını sıralar. 2. Solunum sistemi, meme ve aksillanın fiziksel tanılama becerilerini uygular.
10. Hafta	1. Sindirim sistemi organ yapı ve yerlerini tanımlar. 2. Batın ve gastrointestinal sisteminin fiziksel tanılama becerilerini uygular.
11. Hafta	1. Kas iskelet sistemini tanılama adımlarını sıralar. 2. Kas iskelet sisteminin fiziksel tanılama becerilerini uygular.
12. Hafta	1. Sinir sisteminin tanılama adımlarını sıralar. 2. Sinir sisteminin fiziksel tanılama becerilerini uygular.
13. Hafta	1. Kadın-erkek ũreme organlarının yapı ve yerlerini tanımlar. 2. Genito-ũriner organların tanılama adımlarını sıralar.
14. Hafta	Uygulama Sınavı
15. Hafta	1. Ders değerlendirmesi yapılır.

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
HAMİDİYE HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ
KLİNİK VE SAHA UYGULAMA KURALLARI

“Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Lisans Öğrencilerinin Klinik ve Saha Uygulama Yönergesi” hükümleri doğrultusunda hazırlanan, uygulamalara katılan öğrencilerin görev ve sorumlulukları ile uymaları gereken kurallar aşağıda belirtilmiştir;

- a) Öğrenciler, “16/05/2016 tarihli ve 29714 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği”ni bilmek ve uygulamakla yükümlüdür.
- b) Öğrenciler dönem içi uygulamalar süresince buldukları kurumda uygulanan çalışma ve disiplin kurallarına uymakla yükümlüdür ve öğrencilerin uygulama alanına çıkmadan önce bu formu imzalamaları gerekmektedir.
- c) Öğrenciler “Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği” gereğince uygulamaların %80’ine devam etmek zorundadır ve öğrenci klinik uygulamaya gelmediği günlerinin devamını kendisi takip etmelidir.
- d) Öğrenciler kendileri için belirlenen uygulama alanında, 08:00-17:00 saatleri arasında uygulama yapmak zorundadır. Öğlen yemeği belirlenen saatlerde yalnızca bulunduğu hastanede yenmelidir.
- e) Görevli öğretim elemanının izni olmadan uygulama yerlerinden ayrılamaz, uygulama yerini değiştiremez ve terk edemezler.
- f) Öğrenci, planlanan tarih ve saatler dışında, Fakültenin bilgisi ve kurum amirinin izni olmadan uygulama alanında bulunamaz.
- g) Öğrenciler uygulama alanındaki her türlü araç ve gerecin dikkatli kullanılmasına özen gösterir.
- h) Öğrencilerin stetoskop, ışık kalemi, kalem, not defteri, saniyeli kol saati gibi bireysel araç- gereçleri ve kimliklerini gösterir yaka kartı daima yanlarında olmalıdır. Özel eşyalarının güvenliğinden kendileri sorumludur.
- i) Öğrenciler uygulamalarda Fakülte Dekanlığının belirlemiş olduğu forma; forma üzerine forma bütünlüğünü bozmayacak lacivert ya da beyaz hırka; ayakkabı olarak beyaz ve ses çıkarmayan ayakkabılar giymelidir. Kız öğrencilerinin saçları dışarı çıkmayacak şekilde toplanmış olması ve başörtüsü kullanan öğrencilerin lacivert başörtü takması; erkek öğrencilerin sakal, bıyık tıraşını yapmış olması gerekir. Klinik alanda saat dışında takılmamalıdır.
- j) Öğrencilerin uygulamalarda hemşirelik mesleğine uygun genel sağlıklı yaşam ve hijyen kurallarına uyması, formlarının temiz ve ütülenmiş olması gerekmektedir.
- k) Klinik uygulama alanlarında eğitimcileri, arkadaşları, tüm sağlık ekibi üyeleri, hasta ve hasta yakınları ile uygun, uyumlu, saygılı bir iletişim kurar ve sürdürür.
- l) Uygulama alanlarında uygun davranış sergilemeyen öğrenciye uygulama yürütücüsü tarafından uyarıda bulunulur; öğrencinin davranışı değişmediği durumda tutanak tutularak kaydedilir.
- m) Öğrenciler uygulamalarda cep telefonu, cep bilgisayarı vb. gibi elektronik cihazlar kapalı veya sessiz konumda olmalıdır.
- n) Öğrenci uygulama alanlarında yazılı izin almadan fotoğraf çekemez, ses ve görüntü kaydı alamaz, yayınlamaz ve paylaşamaz.
- o) Öğrenciler hastalar ile kişisel bilgilerini (soyad, cep telefonu numarası vb. gibi) paylaşamaz ve hastaların maddi isteklerini (para veya sigara verme, cep telefonlarını kullanma vb. gibi) yerine getirmez.
- p) Öğrenciler uygulama alanlarında, hemşirelik bakım ve uygulamaları ile ilgili sorumluluklarını zamanında eksiksiz olarak, ilgili kişilerin gözetimi ve denetimi altında yapmalıdır.
- q) Öğrenciler bakım verdiği hastalar için uygulama yürütücüsünün belirlediği klinik uygulama planına uyar.
- r) Öğrenciler uygulama yerinde yapmış oldukları çalışmalara ilişkin bakım planı ve benzeri formları ve raporları kendisine bildirilen sürede hazırlar ve uygulama yürütücüsüne teslim eder.
- s) Öğrenciler uygulamalar esnasında iş sağlığı güvenliği ve hasta güvenliği kurallarına uyar.
- t) Öğrenciler uygulama alanındaki hizmet içi eğitim programlarına uygulama yürütücüsünün kontrolü dâhilinde aktif olarak katılabilir.
- u) Öğrenciler uygulama alanındaki grev, iş bırakma, işi yavaşlatma gibi eylem ve faaliyetlere katılamaz, bunları destekleyemez veya propagandasını yapamaz; herhangi bir siyasi ya da ideolojik faaliyette bulunamaz.
- v) Öğrenciler uygulama öncesi ana bilim dalı uygulama alanlarına özgü kendilerine açıklanan diğer kurallara uymakla yükümlüdür.
- w) Öğrenciler, uygulama sırasında ya da bitiminde varsa uygulamaya ilişkin istek ve önerilerini sorumlu öğretim elemanına ve Ana Bilim Dalı Başkanlığına dilekçe ile iletebilir.

Dersin Adı:
Eğitim ve Öğretim Yılı:

Öğrenci Adı Soyadı:
İmza:

UYGULAMADA VE DEĞERLENDİRMEDE KULLANILACAK FORMLAR

Form 1

Öğrenci Bilgi Formu

Bu form doldurularak Danışman Öğretim Üyesine teslim edilecektir.

Form 2

Klinik Uygulama Değerlendirme Formu

Bu form öğrenci tarafından dönem başında Danışman Öğretim Üyesine teslim edilecektir.

Form 3

Temel Beceriler Listesi

Bu form, Rehber Hemşire ve Danışman Öğretim Üyesi tarafından doldurulacaktır.

Form 4

Klinik Uygulama Risk Değerlendirme Formu

Bu form doğrultusunda klinik uygulama alanının uygulama öncesinde Rehber Hemşire/ Danışman Öğretim Üyesi tarafından risk değerlendirmesi yapılır ve doldurulur.

T.C.
SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
HAMİDİYE HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ
..... / EĞİTİM ÖĞRETİM YILI YARI YILI
SAĞLIĞIN DEĞERLENDİRİLMESİ DERSİ
KLİNİK UYGULAMA
ÖĞRENCİ BİLGİ FORMU (FORM 1)

Fotoğraf

Öğrenci Adı Soyadı :

Öğrencinin Numarası :

Telefon Numarası :

E-posta :

Adres :

Danışman Öğretim Üyesi Adı Soyadı :

Telefon Numarası :

E-posta :

Adres :

Rehber Hemşire Adı Soyadı :

Telefon Numarası :

E-posta :

Adres :

T.C.
SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
HAMİDİYE HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ
..... / EĞİTİM ÖĞRETİM YILI YARI YILI
HEMŞİRELİK BAKIMI YÖNETİMİ DERSİ
KLİNİK UYGULAMA DEĞERLENDİRME FORMU
(FORM 2)

Öğrencinin Numarası:

Tarih:

Öğrencinin Adı Soyadı:

Rehber Hemşire:

Danışman Öğretim Üyesi:

Uygulama Yapılan Servis:

Değerlendirme Yönergesi: Öğrencinin değerlendirilmesi, aşağıda yer alan üç ana ölçütün alt ölçütlerinden uygun olan puanlarının toplamıyla değerlendirilir. Öğrenci toplam 100 puan üzerinden değerlendirilmekte olup her ana ölçütün puan değeri yanında belirtilmiştir. Öğrencinin başarısına göre uygun olan puan verilerek toplam puan elde edilir.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ

A-Profesyonel Davranışların Değerlendirilmesi (20 puan)		4-Çok Yeterli 3-Yeterli 2-Geliştirilmeli 1-Yetersiz	
	Alınabilecek En Yüksek Puan	Puan	
1- Kliniğin çalışma saatlerine uyma	4		
2- Klinik uygulama kılık kıyafet yönetmeliğine uyma	4		
3- Rol ve sorumluluklarını yerine getirebilme	4		
4- Geliştirilmesi gereken yönlerini fark etme ve çaba gösterme	4		
5- Mesleki etik ilkelere sahip olma	4		
B- Kişilerarası İlişkilerin Değerlendirilmesi (20 puan)		4-Çok Yeterli 3-Yeterli 2-Geliştirilmeli 1-Yetersiz	
	Alınabilecek En Yüksek Puan	Puan	
1- Bakım verdiği sağlıklı/hasta birey ile etkili iletişim kurabilme	4		
2- Bakım verdiği sağlıklı/hasta bireyin ailesi ile etkili iletişim kurabilme	4		
3- Sağlık ekibi üyeleri ile etkili iletişim kurabilme	4		
4- Arkadaşları ile etkili iletişim kurabilme	4		
5- Öğretim elemanı ve rehber hemşire ile etkili iletişim kurabilme	4		

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ

C- Sağlık Değerlendirilmesi (60 puan)		4-Çok Yeterli 3-Yeterli 2-Geliştirilmeli 1-Yetersiz
	Alnabilecek En Yüksek Puan	Puan
1- Kendini tanıtmaya	4	
2- Hastanın kimlik bilgilerini doğrulama	4	
3- Ellerini yıkama	4	
4- Hastanın mevcut şikayetlerini sorma/değerlendirme	4	
5- Hastaya işlem hakkında bilgi verme	4	
6- Hastanın işlem uygulanmasına yönelik onayını alma	4	
7- Hastanın mahremiyetini sağlama	4	
8- Hastanın fizik muayenesi için uygun araç-gereci hazırlama	4	
9- Hastaya muayene için uygun pozisyonu verme	4	
10- Fizik muayene yapılan sisteme özgü temel hemşirelik becerilerini göz önüne alınarak değerlendirme	4	
11- Hastaya işlemin sonucu hakkında bilgi verme	4	
12- Malzemelerin toplanması	4	
13- Atıkların uzaklaştırılması	4	
14- Ellerin yıkanması	4	
15- Bulguların kayıt edilmesi	4	

Öğretim Elemanı

İmza

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
HAMİDİYE HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ
..... / EĞİTİM ÖĞRETİM YILI..... YARI YILI
SAĞLIĞIN DEĞERLENDİRİLMESİ DERSİ KLİNİK UYGULAMA KLİNİK BECERİLER LİSTESİ (FORM 3)

Öğrencinin Adı Soyadı/No :
Uygulama Alanı/Klinik :

Tarih :
Öğretim Elemanı :

	TEMEL BECERİLER	Yaptı	Yapmadı	Gözlemlendi	Açıklama
	1. Oksijen saturasyonu ölçümü				
	2. Kalp ve periferel damarları değerlendirme				
	3. Kas-iskelet sistemin değerlendirme				
	4. Yaşam bulguları, ağrı tanılama				
	5. Solunumu değerlendirme				
	6. Mental ve psikososyal durumu tanılama				
	7. Vücut sıcaklığının ölçümü				
	8. Radyal nabız ölçümü				
	9. Baş, boyun ve göz değerlendirme				
	10. Toraks ve akciğerleri değerlendirme				
	11. Genito-üriner organları değerlendirme				
	12. Kulak ve burun değerlendirme				
	13. Fiziksel muayene araçları, pozisyonları				
	14. Meme ve aksillayı değerlendirme				
	15. Bir hemşirelik modelini kullanma				
	16. Deri, saç ve tırnakları değerlendirme				
	17. Konfüzyonu olan hastaya hemşirelik yaklaşımı				
	18. Hemşirelik sürecini kullanma				
	19. Fiziksel tanılamada görüşme becerileri				
	20. Kan basıncının değerlendirilmesi				
	21. Fizik muayene becerileri; inspeksiyon, palpasyon, perküsyon ve oskültasyon				

Not: Öğrenci tarafından yapılan beceriler, danışman öğretim üyesi ve rehber hemşire tarafından doldurulacaktır.

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
HAMİDİYE HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ
KLİNİK UYGULAMA RİSK DEĞERLENDİRME
FORMU (FORM 4)

Tarih:

Uygulama Alanı:

Uygulama Dersi:

Klinik Uygulama Alanı	Riske Maruz Kalma Durumu	
	Evet	Hayır
Ergonomik Risk Faktörleri		
1. Öğrencinin klinik uygulama öncesi İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimi alma durumu		
2. Klinik uygulama alanına öğrencinin ulaşımındaki zorluk durumu		
3. Klinik uygulama alanında öğrencinin giyinmesine olanak sağlayan bir ortamın bulunma durumu		
4. Klinik uygulama alanının temiz ve düzenli olma durumu		
5. Klinik uygulama alanında eşyaların düzensiz yerleşimine bağlı; çarpma, sıkışma, düşme ve yaralanma durumu		
6. Klinik uygulama alanının yangından korunma planının olma durumu		
7. Klinik uygulama alanında ıslak/kaygan zemine bağlı; çarpma, kayma, tökezleme, düşme ve sıkışmaya bağlı; çarpma, burkulma ve yaralanma durumu		
Enfeksiyon Risk Faktörleri		
1. Öğrencilerin klinik uygulama öncesi Hepatit B aşısının yapılma durumu		
2. Öğrencilerin klinik uygulama öncesi bağışıklama durumu (kızamık, kızamıkçık, suçiçeği vb. çocukluk çağı enfeksiyon hastalıkları)		
3. Öğrencinin cildine kan ve vücut sıvılarının temas durumu		
4. Öğrencinin gözüne kan ve vücut sıvılarının temas durumu		
5. Öğrencinin enfeksiyon ajanlarına (bakteri, virüs vb.) maruz kalma durumu		
6. Öğrencinin enfeksiyon riskine (HIV, Hepatit B, Tüberküloz vb.) maruz kalma durumu		
7. Öğrencinin kesici delici aletle yaralanma durumu		
8. Öğrenciye inhalasyon yolu ile solunum yolu hastalığı bulaşma durumu		
9. Klinik uygulama alanında dezenfeksiyonun yetersiz yapılması durumu		
10. Klinik uygulama alanında çalışan ekibin asepsi kurallarına uymaması durumu		
11. Klinik uygulama alanında kişisel koruyucu önlemlerin (eldiven, maske vb.) alınmaması durumu		

Tehlikeli Atık Risk Faktörleri		
1. Klinik uygulama alanında risk yaratan delici, kesici atıkların uygun toplanma durumu		
2. Klinik uygulama alanındaki kimyasal atıkların (antiseptikler, dezenfektanlar, kemoterapotik ilaçlar vb.) uygun toplanma durumu		
Alerji Risk Faktörleri		
1. Öğrencide eldiven kullanımına bağlı oluşan lateks alerjisi gelişme durumu		
2. Öğrencide antiseptiklerin kullanımına bağlı oluşan cilt alerjisi gelişme durumu		
3. Öğrencide dezenfektan vb. inhalasyonuna bağlı gelişen reaksiyon durumu		
4. İlaç sıçramalarına maruz kalma ile ilaç reaksiyonu oluşma durumu		
İletişim Risk Faktörleri		
1. Öğrencide hasta yakınları ile yaşadığı iletişim sorunlarına bağlı öfke ve stres gelişme durumu		
2. Öğrencide çalışanlar ile yaşadığı iletişim sorunlarına bağlı öfke ve stres gelişme durumu		
3. Öğrencinin öfke ve saldırganlığa maruz kalma durumu		
4. Öğrencinin sözel şiddete maruz kalma durumu		
5. Öğrencinin cinsel tacize (sözel veya fiziksel) maruz kalma durumu		

Dersin Sorumlu Öğretim Üyesi:

İmza:

KLİNİK UYGULAMA ALANINDA KARŞILAŞILABİLECEK RİSKLER VE YAPILMASI GEREKENLER

Aşağıda sıralanan klinik uygulama alanlarındaki risklerden herhangi biriyle karşılaşıldığında; hastane sağlıkta kalite standartları prosedür/talimatlarına uygun olarak gerekli formlar doldurulur (İl Sağlık Müdürlüğüne bağlı olmayan kurumlardaki uygulama alanlarında ilgili kurumun mevzuatlarına göre hareket edilir), hastanenin ilgili birimine klinik uygulama sorumlusu bilgisi dahilinde ve/veya gözetiminde teslim edilir.

KARŞILAŞILABİLECEK RİSKLER	YAPILMASI GEREKENLER	SORUMLU KİŞİ VE BİRİMLER
1. Ergonomik Risk Faktörleri	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilere vücut mekanikleri ilke ve kurallarına yönelik eğitim verilmelidir.• Öğrencilere güvenli çevrenin sağlanmadığı (aydınlatılmış ortam, ıslak zemin vb.) ortamlarda bulunmaması gerektiği açıklanmalıdır. <p><i>Herhangi bir düşme/yaralanma durumunda;</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Öğrenci henüz yerde iken en yakınındaki hekim veya hemşire tarafından değerlendirilmesi yapılmalıdır.• Olası yaralanmalar tanımlanıp öğrencinin güvenliği sağlanmadan, yerinden hareket ettirilmemelidir.• Öğrencinin yerinden hareket ettirilmesine engel olacak yaralanma yok ise, diğer ekip üyeleri ile birlikte dinlenmesi için yatak/sedyeye alınmalıdır.• Bireyin yerinden hareket ettirilmesine engel olacak yaralanma var ise, olay yerinde hekim tarafından uygun müdahale yapılmalı, birey ek girişim ve tetkik ihtiyacı yönünden değerlendirilmelidir.	<ul style="list-style-type: none">• Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı• Klinik Sorumlu Hemşiresi• Uygulama Alanı Eğitim Birimi• İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi• Hemşirelik Fakültesi Dekanlığı

2. Enfeksiyon Risk Faktörleri	<ul style="list-style-type: none">• Öğrenciler uygulamaya çıkmadan önce asepsi ve antisepsi konuları hakkında bilgilendirilmelidir. <p><i>Öğrencinin enfekte kan veya vücut sıvısı ile teması durumunda;</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Cilde temas ettiğinde hemen su ve sabunla yıkanmalıdır.• Ağıza temas ettiğinde asla yutulmamalıdır ve su ile iyice çalkalanmalıdır.• Göze temas ettiğinde hemen bol suyla yıkanmalıdır.• Küçük kesilere temas ettiğinde, su ve sabunla yıkanmalı ve ardından antiseptik solüsyonla temizlenmelidir. Çok ciddi kanamalar dışında sıkı tampon yapılmamalıdır. <p><i>Öğrencinin kesici delici alet ile yaralanması durumunda;</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Yaralanan bölge hemen sabun ve su ile yıkanmalı ve antiseptik solüsyonla temizlenmelidir.• Yaralanan kişinin tetanoz aşısı ile bağışıklama durumu sorgulanmalıdır.• Tetanoz aşısı hiç yapılmamışsa aşılama için Enfeksiyon Kontrol Komitesi'ne yönlendirilir. <p><i>Öğrencinin temas/damlacık/solunum izolasyonu gerektiren hastalara bakım vermesi durumunda;</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Enfeksiyon Kontrol Komitesi talimat/prosedürlerine uygun hareket edilir. <p><i>Teması durumunda;</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Enfeksiyon Kontrol Komitesine yönlendirilir.	<ul style="list-style-type: none">• Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı• Klinik Sorumlu Hemşiresi• Uygulama Alanı Eğitim Birimi• İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi• Hemşirelik Fakültesi Dekanlığı
--------------------------------------	---	--

3. Tehlikeli Atık Risk Faktörleri	<i>Delici, kesici ve kimyasal atıkların uygun toplanması durumunda;</i> <ul style="list-style-type: none">• Atık yönetimi konusunda öğrenci bilgilendirilmelidir.• Klinik uygulama alanındaki tehlikeli atıklardan delici, kesici atıklara maruz kalındığında delici-kesici alet yaralanmaları maddeleri/ prosedürü uygulanmalıdır.• Klinik uygulama alanındaki kimyasal atıkların (antiseptikler, dezenfektanlar, kemoterapotik ilaçlar vb.) toplanma sırasında maruz kalmamak için uzak durulur/dikkatli olunmalıdır.• Klinik uygulama alanındaki kimyasal atıklara maruz kalındığında kimyasal uygulama alanının atık maruziyet maddeleri/ prosedürü uygulanmalıdır.	<ul style="list-style-type: none">• Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı• Klinik Sorumlu Hemşiresi• Uygulama Alanı Eğitim Birimi• İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi• Hemşirelik Fakültesi Dekanlığı
--	---	--

4. Alerji Risk Faktörleri	<p><i>Lateks alerjisi durumunda;</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Öğrenci lateks alerjisi öyküsü olduğunu uygulamadan sorumlu öğretim elemanı ve klinik sorumlusuna bildirmelidir.• Öğrenci lateks içermeyen eldiven kullanması konusunda bilgilendirilmelidir.• Öğrenci kullanacağı ürünü lateks yönünden kontrol etmelidir.• Öğrenci lateks ile çapraz reaksiyon veren meyveler (avokado, muz, kestane, kivi, şeftali) konusunda bilgilendirilmelidir.• Anafilaktik reaksiyon öyküsü olan öğrenciler mutlaka adrenalin oto enjektör taşıması konusunda bilgilendirilmelidir. <p><i>Antiseptik, dezenfektan vb. kullanımına bağlı reaksiyonu durumunda;</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Antiseptik, dezenfektan vb. alerjisi olan öğrenci madde ile cilde temas durumunda bölgeyi bol su ile yıkamalıdır.• Antiseptik, dezenfektan vb. temas ettiği bölge kızarıklık, tahriş, alerji, yara ve yanık gibi belirtiler yönünden değerlendirilmeli ve bu belirtilerin varlığında öğrenci acil servise yönlendirilmelidir.• Öğrenci solunum sıkıntısı, bilinç düzeyinde bozulma vb. gibi belirtiler yönünden değerlendirilir ve bu belirtilerin varlığında acil servise yönlendirilir. <p><i>İlaç sıçramalarına maruz kalma ve ilaç reaksiyonu durumunda;</i></p> <ul style="list-style-type: none">• İlaç göze temas etti ise göz bol su ile yıkanmalıdır.• İlaç cilde temas etti ise cilt bol su ile yıkanmalıdır.• İlacın temas ettiği bölge kızarıklık, tahriş, alerji, yara ve yanık gibi belirtiler yönüyle değerlendirilir ve bu belirtilerin varlığında öğrenci acil servise yönlendirilmelidir.	<ul style="list-style-type: none">• Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı• Klinik Sorumlu Hemşiresi• Uygulama Alanı Eğitim Birimi• İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi• Hemşirelik Fakültesi Dekanlığı
----------------------------------	--	--

5. İletişim Risk Faktörleri	<ul style="list-style-type: none">• Öğrencilere hemşirelik eğitiminin ilk yılında Stresle Baş Etme ve Öfke Yönetimi eğitimleri verilmelidir.• Öğrenciler ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği dersi klinik uygulamasında hastalarla yapılan terapötik görüşme teknikleri konusunda bilgilendirilmelidir. <p>Öğrencilere yönelik olası bir duygusal, sözel, fiziksel ya da cinsel saldırı durumunda;</p> <ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerin; fiziksel, sözel, cinsel saldırıya maruz kalması durumunda; hastane Sağlıkta Kalite Standartları'nda tanımlanan Beyaz Kod prosedürüne göre hareket edilir, diğer kurumlardaki uygulamalarda ise kurumun yasal prosedürlerine uygun olarak kolluk kuvvetlere bildirimler uygulama sorumlusu bilgisi dahilinde yapılmalıdır.• Hastane sağlıkta kalite standartları prosedür/talimatlarına uygun olarak gerekli formlar doldurulur (İl Sağlık Müdürlüğüne bağlı olmayan kurumlardaki uygulama alanlarında ilgili kurumun mevzuatlarına göre hareket edilir), hastanenin ilgili birimine klinik uygulama sorumlusu bilgisi dahilinde ve/veya gözetiminde teslim edilir.• Şiddet uygulayan kişiye karşı sakin olunmalı, sınır konulmalı ve yeterine fiziksel mesafe oluşturulmalıdır.• Şiddet uygulayan kişi ile iletişimde kişiye bağırılmamalı, tehdit edilmemeli, kapıya yakın tarafta durulmalıdır.	<ul style="list-style-type: none">• Uygulama Alanından Sorumlu Öğretim Elemanı• Klinik Sorumlu Hemşiresi• Uygulama Alanı Eğitim Birimi• İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi• Hemşirelik Fakültesi Dekanlığı
------------------------------------	---	--